Gemeente Landsmeer

Bezoekadres :Raadhuisstraat 1 – 1121 XC Landsmeer
Postadres :Postbus 1 - 1120 AA Landsmeer

020 4877 111
gemeente@landsmeer.nl
www.landsmeer.nl

uw brief van:	2 april 2024
uw kenmerk:	-
ons kenmerk:	D/2024/136079 behorende bij zaak: Z/2024/038258
datum:	27 juni 2024
onderwerp:	Zienswijze 80%-versie MRA Agenda 3.0

Geacht bestuur van de MRA,

Allereerst bedanken wij de MRA voor het toesturen van de 80%-versie van de MRA Agenda 3.0. We waarderen het dat de deelnemers van de MRA in dit stadium hun wensen en opvattingen kunnen geven. Als input voor de nieuwe MRA Agenda hebben wij als MRA-deelregio najaar 2023 een zgn. propositie toegestuurd, waarin de onderwerpen en thema's benoemd staan die wij van belang achten.

Zaanstreek-Waterland onderschrijft als actief MRA-deelnemer de wenselijkheid van een ambitieuze Agenda en wij zijn bereid hieraan een substantiële bijdrage te leveren. We herkennen ons in de MRA Agenda, dit zijn ambities waar onze deelregio ook voor staat. Wat ons betreft mag in de MRA Agenda nog nadrukkelijker beschreven worden waarom de MRA zo bijzonder is en wat ons trots maakt. In de Algemene Vergadering van 22 maart jl. is onder andere gesproken over het belang van Landschap en de voorwaarden voor kwalitatief goede woningbouw. We zijn blij om te zien dat hierover een aparte ambitie in de Agenda is opgenomen. Ook de uitgebreidere aandacht die er nu is in de Agenda voor Cultuur en Erfgoed doet ons deugd.

De 80%-versie van de MRA Agenda 3.0 is beknopt en daarmee helder in haar ambities. De overlap van het document met de uitvoering is sterk gereduceerd. We zien daarom uit naar het verschijnen van het definitieve Meerjarig Uitvoeringsprogramma (MUVP) tegelijkertijd met de definitieve MRA Agenda 3.0. De gedeelde voorbeelden geven inkijk, maar nog geen werkelijke operationalisering van de ambities.

In deze brief duiden wij een aantal wensen en opvattingen die volgens onze deelregio aandacht behoeven in de MRA Agenda. Deze opmerkingen zijn ingedeeld naar de ambities zoals die in de Agenda staan. De ambities die geen opmerkingen vereisen zijn daarom buiten beschouwing gelaten.

Samen kiezen voor brede welvaart
In onze propositie hebben we het belang van brede welvaart benoemd, evenals de noodzaak om in gesprek te gaan over ongelijke ontwikkeling binnen de MRA en het risico dat een deel van de bevolking achterblijft. We hebben daarbij ook nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de verbetering van leefbaarheid en gezondheid van al onze inwoners, in zowel dorpen als steden. Er dient voldoende oog voor inzet op kwetsbare wijken en doelgroepen te zijn. We zijn blij om te zien dat Brede Welvaart een centraal thema is in de nieuwe MRA Agenda, en dat er verbanden worden gelegd tussen verschillende ambities en Brede Welvaart. Tegelijk kan het begrip Brede Welvaart worden geconcretiseerd. We zijn daarom erg benieuwd hoe de MRA hieraan uiting en opvolging gaat geven. Een wijze die wij ons kunnen voorstellen om Brede Welvaart in te bedden in de MRA is om dit thema als afwegingskader bij de uitwerking van de ambities mee te nemen. Een eerste aanzet daartoe

zien we reeds in de voorbeelden van het Meerjarig Uitvoeringsprogramma. Ook de handvatten die de MRA zelf heeft opgesteld in een handreiking zijn hiervoor bruikbaar.[1]

Ambitie 1: Klimaatneutrale en circulaire regio
De MRA Agenda gaat over onze toekomst, maar ook over het hier en nu. Nu al zien we dat er sprake is van o.a. schaarse ruimte en netcongestie. Niet alles kan, en niet alles kan tegelijk. Dat vraagt om het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten. In de MRA Agenda wordt terecht de vraag opgeworpen: 'Wat kunnen en willen we (ruimtelijk) nog wel mogelijk maken en wat niet?' (p. 7). Deze vraag speelt ook vanuit het oogpunt van de beschikbaarheid van energie en de circulaire economie. We dagen de MRA uit om op dit vlak te werken aan concrete voorstellen. Ook zien we de thema's klimaatadaptatie en toekomstbestendige watersystemen graag nader uitgewerkt in de uitvoeringsprogramma's.

Ambitie 3: Arbeidsmarkt en ambitie 4: Werklocaties
Een evenwichtige en inclusieve arbeidsmarkt, met een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is essentieel. Bijvoorbeeld waar het gaat om de energietransitie, de bouw maar ook voor vitale sectoren als zorg en onderwijs. Naast de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het matchen van vraag en aanbod zijn ook de arbeidsparticipatie en –productiviteit in dit kader een belangrijk thema. Hierop is nog winst te behalen, bijvoorbeeld door dit vraagstuk te verbinden met thema's als gezonde leefomgeving en het voorkomen van ziekten. Economisch en maatschappelijk rendement gaan hier hand in hand. Daarnaast is het van belang om meer werk(locaties) nabij woongebieden te realiseren, zowel vanuit het oogpunt van werkgelegenheid, kansengelijkheid als mobiliteit. Het afstemmen van (o.a. de hoeveelheid) werklocaties op woonlocaties is nodig.

Naast de gerichtheid op inwoners die een betaalde baan hebben, blijven wij het van belang vinden om te zien en erkennen dat inwoners die niet deelnemen aan het arbeidsproces een (grote) maatschappelijke waarde hebben, bijvoorbeeld waar het gaat om vrijwilligerswerk of mantelzorg.

Binnen de MRA is er sprake van een regionale woningmarkt en arbeidsmarkt. Keuzes die we maken ten aanzien van onderwijs en arbeidsmarkt, het wonen en ook mobiliteit hebben invloed op mensen en de kansen die mensen hebben. Het is een regionale verantwoordelijkheid om er zorg voor te dragen dat de MRA een inclusieve metropool is. Wij vragen daarom nogmaals aandacht voor de versterking van de inclusieve metropool in de nieuwe MRA Agenda, en willen een pleidooi houden om meer aandacht te schenken aan de problematiek van de zgn. 'onderkant' van de arbeidsmarkt. Samenwerking over de grenzen van de arbeidsmarktregio's heen en het leggen van relaties met andere beleidsvelden (bereikbaarheid, verdeling woningbouw en kansengelijkheid in kwetsbare wijken) is van belang en een belangrijke aanvulling op de inspanningen die er door gemeenten vanuit het Sociaal Domein worden gepleegd. Regionaal en lokaal beleid vullen elkaar hier aan.

Ambitie 5: Wonen
Wij als MRA committeren ons aan voldoende, passende woningen in een leefbare, toekomstbestendige omgeving. Maar het tempo moet omhoog als wij de oplopende vraag willen beantwoorden. Niet alleen vergrijzing maar ook de instroom van nieuwe Nederlanders vormt een uitdagend puzzelstuk. Consequentie hiervan is dat de randvoorwaardelijke aspecten voorafgaand ingeregeld moeten zijn. De uitwerking vindt primair plaats in de gemeenten, waarbij wij signaleren dat wij de slagkracht van de MRA richting het Rijk nodig hebben om tijdig de steun in kennis, beleidsruimte en middelen te krijgen die nodig zijn. Wij roepen de MRA dan ook op om scherp te zijn hierop en een Meerjarig Uitvoeringsprogramma te formuleren dat hierbij aansluit en waarin ook aandacht wordt gegeven aan een goede sociale leefomgeving. Vanzelfsprekend dient het naadloos aan te sluiten op het lopende NOVEX MRA-traject.

Ambitie 6: Landschap en cultuurhistorisch erfgoed
Maar ook de aandacht voor de kwaliteit van het landschap is essentieel. Zeker gezien de ontwikkelingen die ruimtebeslag hebben, zoals woningbouw en het landelijke programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ). Hoewel we deze thema's teruglezen in de MRA Agenda willen wij het belang hiervan nogmaals onderstrepen.
Daarnaast zien we grote urgente maatschappelijke opgaven met bijbehorende ambities. Zo ook op het behoud van het gewaardeerde cultuurhistorische open veenweidelandschap. De beschikbare ruimte knelt en het ruimtebeslag van al onze ambities met ook de randvoorwaardelijke aspecten is fors. Dat betekent dat we keuzes moeten maken in het toedelen van de ruimte, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dit besef mag beter tot uitdrukking komen in de Agenda.

[1] https://www.metropoolregioamsterdam.nl/wp-content/uploads/2023/12/MRA-Handreiking-Brede-Welvaart.pdf

In de MRA Agenda missen wij nog de inzet op belangenbehartiging voor de versoepeling van bouwmogelijkheden in dorpen en linten binnen de beschermingsregimes van BPL/ Landelijk Gebied, om niet alleen te voorzien in voldoende woningen, maar vooral ook het voorzieningenniveau en de leefbaarheid van dorpskernen en in landelijk gebied te waarborgen. Wij pleiten hierbij voor goede afweging met het oog op de kwaliteit van het landschap en een goede inpassing van ruimtelijke urgente opgaven.

We zijn blij dat er in de voorliggende 80%-versie van de MRA Agenda explicieter aandacht is voor cultuurhistorisch erfgoed. Ook het belang van culturele voorzieningen, en dat deze gelijke tred dienen te houden met de woningbouw, komt als onderwerp terug (Ambitie 5). Spreiding en toegankelijkheid van het culturele aanbod, en ruimte voor talentontwikkeling zijn essentiële thema's op het gebied van cultuur. We vragen daarvoor expliciet aandacht. Kunst, cultuur en erfgoed dragen bij aan de cultureel-maatschappelijke 'gezondheid' en bieden kansen voor economische ontwikkeling, maar hebben tegelijkertijd baat bij gezamenlijke steun en bescherming. Dit sluit ook aan bij wat de MRA zelf in een eigen handreiking over Brede Welvaart heeft gepubliceerd: cultuur en Erfgoed worden expliciet genoemd als onderdeel van de Brede Welvaart.

Ambitie 7: Toerisme en recreatie
Wij delen de inzet dat toeristen die buiten Amsterdam verblijven hier meer tijd doorbrengen en geld besteden. Dat helpt om de kwaliteit van het toerisme ook in onze regio te verhogen. Aandachtspunt hierbij is en blijft dat de leefbaarheid van onze lokale bevolking hierbij niet in het geding komt. Ander aandachtspunt is dat de toename van recreatiedruk op de veenweidegebieden niet het gevolg mag krijgen dat de natuurwaarden en de biodiversiteit daaronder zullen lijden.

Ambitie 8: Vervoer
De toekomstbestendige metropool stoelt op een robuust mobiliteitsnetwerk. Dit netwerk staat steeds meer onder druk. Op veel plekken gaat de infrastructuur daarom nu en de komende jaren op de schop. De nieuwe MRA Agenda schenkt onder andere aandacht aan de schaalsprong in het OV (bijv. de MRA Sleutelgebieden), de verduurzaming van logistiek en het fietsnetwerk. Maar er zijn nog belangrijke keuzes te maken, zoals de bereikbaarheid van het landelijk gebied en de daarin gelegen dorpskernen, meer regionaal evenwicht in werkplekken, en het inpassen van realistische vervoersopties voor essentiële sectoren zoals de bouw (ZZP'ers). Ook de kwaliteit van onze huidige infrastructuur verdient aandacht: gezamenlijke aanpak van de renovatie en de vervangingsopgave (o.a. programma Samen Slimmer Renoveren en Vervangen) is cruciaal. Storingen en ongeplande werkzaamheden aan infrastructuur dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden.
Daarnaast pleiten wij ervoor om taken en verantwoordelijkheden die bij de Vervoerregio (VRA) liggen vooral daar te houden ten behoeve van een transparante en efficiënte samenwerking.

Tot slot
Met de acht ambities uit de MRA Agenda, waarbij we het welzijn van al onze inwoners centraal stellen, kunnen we de slagkracht van de samenwerking stimuleren. Hiermee werken we met al onze inwoners, of ze nu in het noorden of het zuiden wonen van de MRA, in de stad of het landelijk gebied, aan een gedeelde identiteit en een gedeeld verhaal. In de inleiding van de nieuwe Agenda stelt u dat er soms ongemakkelijke gesprekken nodig zijn om bij te dragen aan het vertrouwen. Maar het is juist nu belangrijk om elkaar zaken te gunnen. Laat de MRA een verbinder zijn in de breedste zin van het woord.

We sluiten af met de complimenten voor de nu voorliggende versie van de Agenda. We zien uit naar de definitieve versie van de MRA Agenda. Zowel bestuurlijk als ambtelijk kan de MRA de komende tijd veel van onze deelregio verwachten.

Wij vertrouwen erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange
Burgemeester

P.G. (Peter) Küppers
gemeentesecretaris